

Acad. Roy. Scienc. d'Outre-Mer
Biographie Belge d'Outre-Mer,
T. IX, 2015, col. 406-408

VINCKE (*Ignace H.*), Parasitoloog (Brugge, 01.06.1906 – Oostende, 13.03.1971). Echtgenoot van Deleplanque, Flore; vijf kinderen.

Ignace H. Vincke werd te Brugge geboren in 1906. Na zijn lagere studies in zijn geboortestad en zijn humaniora in Turnhout te hebben doorlopen, ging hij

geneeskunde studeren aan de Rijksuniversiteit Gent (RUG), toen nog in het Frans. Na het behalen van zijn diploma, op de leeftijd van drieëntwintig jaar, specialiseerde hij zich in tropische geneeskunde, hygiëne en paludologie (Roma) alvorens in 1933 in dienst te treden van de Medische Dienst van Belgisch-Congo. Hij was achtereenvolgens geneesheer-hygiënist te Leopoldstad (nu Kinshasa), Stanleystad (nu Kisangani), Astrida (nu Butare) en Elisabethstad (nu Lubumbashi). In Stanleystad en Astrida fungeerde hij ook als hoofd van het laboratorium. Wegens zijn bekwaamheid in de medische entomologie leidde hij speciale zendingen: de studie van de muggeninvase in de vallei van de Lupira, het malariaprobleem in de vallei van de Ruzizi en te Elisabethstad.

De isolatie van *Plasmodium berghei* door Vincke in 1948 was het resultaat van vijf jaar studie op *Anopheles* muggen in de buurt van Elisabethstad. Tijdens zijn onderzoek werd Vincke verrast door het jaarlijks verschijnen van grote aantallen sporozoieten in de speekselklieren van de mug *Anopheles durenii millcampi*. Na langdurige inspanningen om de gewervelde gastheer te identificeren, vond hij een malariaparasiet in het bloed van de rat *Grammomys surdaster*, die de woudgalerijen bewoont waar *A.d. millcampi* veelvuldig voorkomt. Identieke infecties konden in laboratoriumratten worden geproduceerd door inoculatie hetzij van het geïnfecteerde bloed van *G. surdaster*, hetzij van sporozoieten uit de speekselklier van *A.d. millcampi*. Zo werd bewezen dat de *Plasmodium* van de mug en van de wilde rat dezelfde was. De geografische verspreiding van *P. berghei* is blijkbaar gelimiteerd tot het territorium van deze mug die op de hoogvlakten van Katanga leeft, niet lager dan 900 m. *P. berghei* werd het meest gebruikte laboratoriummodel in de experimentele malaria. Voor de ontdekking van *P. berghei* werd aan Vincke in 1963 de internationale prijs Carlos Chagas toegekend. In 1952 isoleerde Vincke uit *A.d. millcampi* een tweede soort *Plasmodium*, waaraan Rodhain de naam *Plasmodium vinckei* gaf.

Vanaf 1950 fungeerde Vincke ook als malaria-expert van de WGO: aldus was hij coördinator van de *Cours international du Paludisme* te Lwiro (IRSAC) en volbracht hij zendingen in Ghana, Togo, Venezuela, Colombia en andere landen.

Vincke keerde terug naar België in 1954 om het departement malariologie op te richten aan het Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde te Antwerpen. Tot zijn overlijden in 1971 was hij een zeer gewaardeerd spreker op internationale congressen en gastprofessor aan verschillende buitenlandse universiteiten en instituten.

Publicaties: (samen met Lips, M.) Un nouveau *Plasmodium* d'un rongeur sauvage du Congo. *Plasmodium berghei* n. sp. *Ann. Soc. Belge Méd. Trop.*, **28**: 97-104 (1948). — Natural history of *Plasmodium berghei*. *Indian J. Malariol.*, **8**: 245-256 (1954).

12 februari 2001.

F. De Meuter (†).

Affiniteiten: Frans De Meuter heeft Dr. Ignace Vincke leren kennen en waarderen op symposia en congressen over parasitologie tussen 1960 en 1970 en heeft contact gehad met één van zijn neven.